

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS,

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Arad Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938, Trb. Arad.

ARAD, ANUL 55. No. 84.
1940. április 13. szombat.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Északkeurópa a háború forgatagában

A Norvégiát megszálló német csapatok utánpótlásának elvágására törekszik a szövetségesek tengeri és légi hadereje

Megújuló összecsapásokkal folytatódik a nagy tengeri mérkőzés, amely még nem bontakozott ki teljesen — A német hadsereg egységei most szervezik meg a skandináviai megszállást, ami a norvégek felfejlődő védelmébe ütközik

Döntő eseményeket hoz az első háborús tavasz

Róma. (Rador). Mussolini miniszterelnök elhatározta, hogy újabb 5 katonai évláratot hív be, hogy Olaszország minden eshetőségre készen álljon. Hivatalosan még nem adták ki az erre vonatkozó közleményt, de valószínű, hogy a miniszterelnök legkésőbb 24 óra belül, de lehet, hogy előbb próklamációt tesz közzé. Csütörtökön este az összes római utcákon falragaszok jelentek meg, amely felszólítja az olasz ifjúságot, hogy önként jelentkezzen a haditengerészetnél.

Páris. (Rador). A francia fővárosban a közhangulat bizakodó. A francia lapok egész oldalas feltevésekben számolnak be a norvég felségvizeken lejátszódott eseményekről. Ugy véljük, hogy a helyzetben beállott változás új lehetőségeket tár fel. Ezeknek gyors és jó kihasználása az ellenfélre kedvezőtlen következményeket vonhat maga után. A sajtó azonban tartózkodik minden elhamarkodott vélemény nyilvánításától. Hangsúlyozzák, hogy a nyugati hatalmak új szövetségesének megvédése eléggé súlyos terheket ró Londonra és Párisra. A lapok nem kételkednek abban, hogy az angol és francia tengeri haderő végül is biztosítani fogja a maga számára az Északi-tenger uralmát.

Berlin. (Rador). A német távirati iroda jelent, hogy az angol repülőgépek a beérkezett jelentések szerint, legutóbb egy kisebb schleswig-holsteini pályaudvar ellen támadást intéztek amelynek eredményeként csupán egy sporttelep házal rongálódott meg és a robbanások ereje betörte a pályaudvar várótermének ablakait. Az esemény azonban más szempönből nézve különösen jelentős. Ez az első eset ugyanis, amikor ellenséges repülőgépek támadást intéztek a német közlekedési útvonalak ellen. Ha ilyen kísérletek megismétlődnek, úgy német szempönből egészen új tényállás adódnék a légiháború vezetésére. Ebben az esetben a német hadvezetőség azonnal levonja a szükséges következtetéseket.

Berlini megállapítás:

„Nem Németország felelős a skandináviai eseményekért!”

Berlinből jelentik. (Rador.) A német hadseregparancsnokság közli: Dániában nyugodtan telt el a pénteki nap. Német gépek ellenőrző repülést végeztek a dán partok fölött, anélkül, hogy találkozott volna az ellenség repülőgépeivel.

A norvégiát német csapatok a Narvik közelében elfoglalt sávot megnagyobbították. Trondhjemnél visszaverték az angol repülőgépek támadását. A délután folyamán kisebb angol tengeri egységek megkísérelték, hogy benyomuljanak a trondhjemmi fiordba, de a támadást a német ütegek megheiusították. Bergen, Stavanger és Kristiansand környékén csend volt.

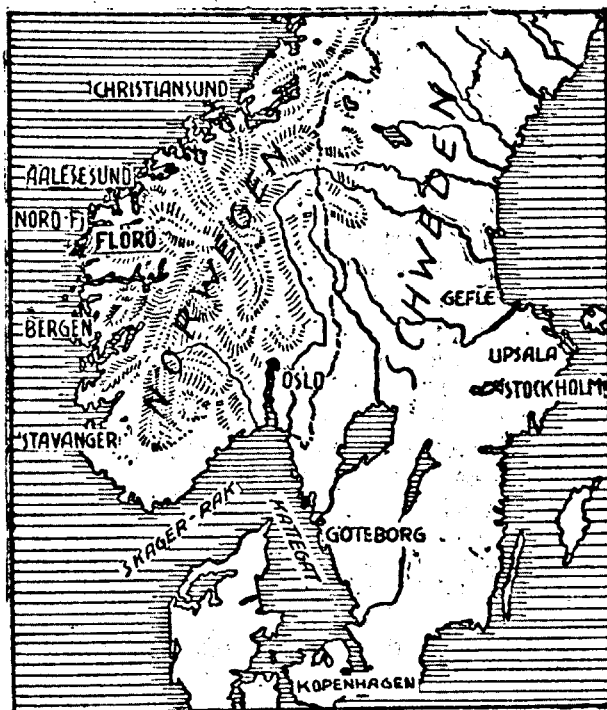
Az északi hadihelyzet megítélése tekintetében a berlini estilapok arculatát két vonás jellemzi. Egyrészt cáfolják egyes külföldi forrásból származó jelentéseket, amelyek angol sikerekről számolnak be, másrészt pedig főleg Göbbels lapja, az „Angriff” azt írja, hogy: „mi vereséget is el tudunk viselni, mert katonanép vagyunk, azonban az önmagában és a vezetőben való hit biztosítja számunkra a győzelmet.” A „Nachtausgabe” szerint az ilyen harcok nincsenek veszteség nélkül, de Anglia vesztesége nagyobb, mint a miénk, állapítja meg a lap.

A Völkischer Beobachter szerint gyors sikerekre nem szabad számítani, a felmerült technikai akadályok miatt.

A péntek reggeli berlini lapok kiemelik a német repülők sikeres támadásait angol hadihajók ellen. A német sajtó visszautasítja a szövetsé-

geseknek azt az állítását, mintha a skandináviai eseményekért Németország lenne a felelős.

A Német Távirati Iroda jelent: Hambro, a norvég képviselőház elnökének ismeretes nyilatkozatával kapcsolatban, amely szerint Norvégia magát hadiállapotban lévőnek tekinté Németországgal, német hivatalos helyen teszögezik, hogy

Németország és Norvégia között sem de facto, sem in iure nincs hadiállapot. A német kormány Norvégiával szemben továbbra is az Oslóban át nyújtott jegyzék alapján áll.

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelent: A német felderítő repülőgépek az Északi tengeren ellenséges hadihajókat fedeztek fel.

A bombázó gépek azonnal támadást indítottak az angol hadihajók ellen. Egy angol repülőgépanyahajót nehéz-kaliberű bombatalálat ért és valószínűleg súlyosan megrongálódott. Egy angol cirkátót is találtak ért.

A német légi haderő több egysége felderítőrepülést végzett a norvég és a dán partok mentén. Azokat a norvég helységeket, amelyeket a németek megszállva tartanak, légvédelmi ágyúkkal szerelték fel. Az angolok Trondhjem ellen légitámadást intéztek.

A Német Távirati Iroda újabb hivatalos jelentése elmondja, hogy

német felderítő repülőgépek Trondhjemtől 200 mérföldnyire, északi irányban ellenséges hadihajók felvonulását figyelték meg.

A visszatért német repülőgépek megerősítik azt az előbbi jelentést, amely szerint egy angol repülőgépanyahajót bombatalálat ért és ezen a hajón sűrű füstfellegek törtek elő. Az angol cirkáló, amelyet szintén bombatalálat ért, oldalra dült.

Berlinből jelentik: Pénteken a német csapatok elfoglalták az Oslótól negyven kilométerre lévő Drammen helységeit. Ugyancsak a pénteki nap folyamán foglalták el a németek az Oslótól keletre lévő Eidsvold községet. (Rador.)

A birodalomból elelmezik a megszálló német csapatokat

Köpenhága. (Rador.) A német katonai hatóságok mindent elkövetnek, hogy a dán lakosságot a megszállás következtében előálható kellemetlen ségektől megóvják. Jellemző erre a módszerre, hogy a dán agrárállományba szerda reggel óta élelmiszerszállító vonatok érkeznek. Ezek az élelmiszervonatok a hadsereg eljártására szükséges élelmet hozzák.

Páris. (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda jelent, hogy az előrenyomuló német csapatok elfoglalták és megszállták Borghojm dán szigetét.

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelent. A londoni dán követség hétfő óta semmiféle értesítést nem kapott Köpenhágból. Hétfőn a dán követ magánbeszélgetést folytatott Köpenhágaival.

Amikor a német csapatok benyomultak Dániába, a yütlandi felszigeten hozzávetőlegesen mintegy 10 ezer dán katona és tiszt teljesített szolgálatot. Dánia egész hadserege 25 ezer főből áll. Ha a dánoknak idejük lett volna a mozgósításra, százezrek katonát összpontosíthattak volna, de a németek villámgyors támadása megfosztotta őket ettől a lehetőségtől.

A dán követség vezetője, miután Köpenhágból utasítást nem kaphatott, nem is tiltakozott a külügyi hivatalban a németek benyomulása ellen.

London. (Rador.) A Reuter ügynökség malmői tudósítója jelent, hogy a német csapatoknak Köpenhágaiba való benyomulása során három dán katonát a németek agyonlőttek.

Washington. (Rador.) Az amerikai kormány az összes bankokat értesítette, hogy további intézkedés tilos dán és norvég bankbetéteket kifizetni. A tilalom szerint az Amerikában lévő dán és norvég tőkéket tilos átruházni. Valószínű, hogy a kormány azért rendelte el a szigorú zárlatot, mert nem akarja, hogy az Amerikában lévő értékek egy része német kezekbe kerüljön.

Köpenhága. (Rador.) A dán fővárosba csütörtökön husz külföldi újságíró érkezett, akik Köpenhágaiban körutat tettek, majd Kaupis repülőtábornok fogadta őket. A tábornok

Hambro: „Harcotunk és erőnk óráról órára nő!”

Stockholmból jelentik: A svéd—norvég hárról érkezett hírek szerint a norvég mozgósítás szakadatlanul és zavartalanul folyik. Az újoncok hangulata és fegyelme kitünő. A trondheimi kikötő mögött fekvő vidékeken a mozgósítás befejeződött és jelentékeny erőket vontak össze Steinkje községben, Trondhjemtől északra. Oslótól északra a front Eidsvölt irányába vonul, 90 kilométer hosszúságban.

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség közli Hambrónak, a storting elnökének következő nyilatkozatát:

— A norvég parlament és a kormány hajthatatlan elhatározását közölhetem: harcolni fogunk. Az óriási nehézségek ellenére a mozgósítás folyamatosan van. Minden órában nő az erőnk és sehol az országban nem tapasztalhatunk defetista szellemet. A külföldi követségeken — de elsősorban a finn követségen — nagy számban jelentkeznek az önkéntesek. (Rador.)

Montreal. A németeknek Norvégiába való benyomulásával kapcsolatban számos kanadai fiatalember jelentkezett a külföldi önkénteseket toborzó irodákban, hogy a norvég hadsereg kötelékében harcolhassanak. Miután azonban a norvég kormány részéről ilyen irányú utasítás nem érkezett, a jelentkezéseket nem tehetett figyelembe venni.

Stockholm. (Rador.) A norvég távirati iroda jelenti: Az Elverumban tartózkodó norvég kormány megszervezte az ország közgazgatását. A királyhoz, alkotmányhoz és az országhoz hű tisztviselők kötelesek a kiadott rendelkezéseket végrehajtani. A norvég kormány megcáfolta a német kézben levő csövi rádióállomás azon hírét, amely szerint a behívott és lajstromozott norvég hadkötelesek visszatérhetnek lakóhelyeikre.

A norvég kormány leszögezte, hogy a mozgósítás tervszerűen és a legnagyobb rendben folyik.

Berlin csak a Quisling-kormányt ismeri el

Oslóból jelentik: A Quisling kormány újabb felhívással fordult a lakossághoz, amelyben nyugalomra inti a norvég népet és kéri, hogy mindenki folytassa megszokott munkáját. A felhívás nemcsak a polgári, hanem a mozgósított lakossághoz is szól:

— Nincs mitől félnetek kormányom részéről — mondja a felhívás — és izgalmatok csak rossz következményekkel járhat, ami elősegíti az ország pusztulását. Számoljatok azzal, hogy az előző kormány tervszerűtlen politikát folytatott. Hivatkozom a ti nemzeti érzésekre.

Egy másik felhívás a norvég haditengerészet felé szól és rökkéri, hogy ne áldozzák fel sem a saját, sem mások érdekeit. A németek szavatolják az ország függetlenségét és védelmét. „Térjtek vissza a norvég kikötőkbe!” — így fejeződik be a felhívás.

A német csapatok parancsnoksága szigorú felhívást bocsátott ki, amelyben a kormány ellenségét halállal fenyegeti meg.

Berlinből jelentik a DNB: „A Quisling kormányon kívül más kormány nincs Norvégiának. A régi kormány feloszlott, folyton változtatja a székhelyét és elvesztette függetlenségét, mert angol—francia befolyásra halgat és így nem képviseli a norvég népet. Ez a kormány minden kapcsolatot elvesztett a norvég néppel és a német hivatalnokok, valamint a norvég király között folynak a tárgyalások az ország teljes átadására. A pénteki nap folyamán az oslói német követ még egy látogatást tett Haakon norvég királynál. Hambro, a storting elnöke nem más, mint a nyugati hatalmak északi propagandafőnöke, aki Angliától kap pénzügyi támogatást. Ennek ellenében hamis hírekkel szolgál a világnak.” (Rador.)

Svédország visszautasít minden kísérletet, hogy háborúba sodorják

Stockholm. Hansson svéd miniszterelnök péntek esti rádióbeszédében a többek között a következőket jelentette ki:

— Svédország idegen csapatoknak feltétlenül megtagadná az átvonulást, mert Svédország el van tökéltve arra, hogy megőrizze statikai semlegességét és mindenre vonatkozólag fenntartja magának a független elbírálás jogát. Nem egyeztettem össze a szigorú semlegességgel — mondotta Hansson — hogy bármilyen idegen vállalkozásnak teret nyújtsunk.

Ilyen irányú kérés még nem érkezett Svédországhoz, de ha ilyen kérés állana elő, azt visszautasítanánk. Semlegességünk megvédésére — mondotta befejezésül Hansson — és semlegességi helyzetünk megővésére kijelenthetem, hogy szükség esetén meg is védelmeznénk országunkat.

Berlin. (Rador.) Illetékes helyen kijelentik azt, hogy teljesen alaptalanok azok a hírek, amelyek szerint Németország Svédországtól csapatai számára átvonulási engedélyt kért.

Londonból jelentik: Az angol fővárosba érkezett jelentések beszámolnak arról, hogy a német külügyminiszterium állítólag arra az álláspontra helyezkedett, hogy mindaddig, amíg Svédország megőrzi teljes semlegességét és nem szolgáltat okot arra, Németország nem avatkozik Svédország ügyeibe. Abban az esetben azonban, ha a svéd kormány menedéket adna Haakon norvég királynak és kíséretének és a norvég király svéd területre irányítaná a norvég ügyeket, úgy Svédország magára kell vessen a következményekért. A német kormány egyébként még nem foglalt állást Hambro, a norvég parlament elnökének svédországi tartózkodása ügyében, bár német körök megállapítása szerint a svéd területen tartózkodó Hambro politikai propagandát fejt ki.

London. (Rador.) A nyugati part mentén foganatosított svéd intézkedések, valamint az elsőtétítési rendelkezések arra engednek következtetni, hogy Svédországnak egyáltalán nincs szándékában megengedni a német csapatok partraszállását és átvonulását svéd területen.

Angol hajóhad-összevonás az aegeli-tengeren

Belgrád. A Vreme című lap római jelentése szerint nagy feltűnést keltett Ciano gróf lapjának, a Telegrafonak az a jelentése, amely szerint az angolok nagyszámú hadihajót vontak össze az Aegeli-tengeren. Olasz részről a legerélyesebben cáfolják azt az angol állítást mintha az angol flotta koncentrálására bizonyos olasz kezdeményezések miatt került volna sor. Olaszországban hidegen és nyugalommal figyelik a Görögországban esetleg bekövetkező eseményeket. (Radio press.)

„Olaszország örködik a magyar és jugoszláv nép békés munkáján”

Róma. A Messagero és a Popolo d'Italia budapesti tudósítója szerint Magyarországon soha nem tekintettek olyan barátsággal és várakozással Olaszország felé, mint ezekben a napokban, miután

Olaszország többször megerősítette, hogy Európának e részében közvetlen érdekei vannak és ezért együttesen örködnék a magyar és jugoszláv nép békés munkája felett.

A viszony Budapest és Belgrád között mind jobb lesz, aminek egyik látható jele lesz, hogy gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök május elsején Belgrádba utazik.

Belgium és Hollandia tegyverrel védi semlegességét és biztonságát

Amszterdam. (Rador.) A Reuter-ügynökség tudósítója jelenti, hogy holland kormánykörökben a helyzet alakulását nagy pesszimizmussal szemlélnek. A holland kormány több óvatossági intézkedést foganatosított. Az egyetlen intézkedés, amit a nyilvánossággal közöltek az, hogy a polgári személyek számára a vasúti forgalmat csökkentették.

tudatában van a veszélynek, amely az ország egységét fenyegeti.

Brüsszel. (Rador.) A minisztertanács után tegnap a következő közleményt adták ki:

„A minisztertanács meghallgatta a külügyminiszter beszámolóját a külpolitikai helyzetről. A kormány inkább, mint valaha egyetért abban, hogy kitart a viszály kitörése óta követett függetlenségi és semlegességi politikájára mellett.

Brüsszeli jelentik: (Rador.) Spaak belga külügyminiszter egy szocialista gyűlésen felszólt és többek között ezeket mondta:

— A belga kormány minden erejével azon van, hogy elkerülje a háborút, de ha mégis belesodródna a fegyveres konfliktusba, a nemzetvédelem minden energiája akcióba lép. Belgium kötelességének érzi, hogy senkinek se engedje meg, hogy területét idegen hatalom más ország elleni fenyegetés terepéül használja fel.

* Lipót belga király kihallgatáson fogadta Spaak külügyminisztert. A kihallgatás után Spaak visszatért a külügyminiszteriumba, ahol fogadta az angol és a francia követség tanácsosait. Később a német követ is megjelent a belga külügyminiszteriumban.

Berlinből jelentik: Hivatalos helyen nemleges választ adtak arra a kérdésre, hogy vajon igaz-e, hogy a német birodalom brüsszeli követe és hágai megbízottja Berlinbe utaztak?

A katonai intézkedésekről senkinek sem szabad említést tenni.

Amszterdam. Rador. A németalföldi kormány kiáltványban figyelmeztette a lakosságot, hogy ne terjesszen ellenőrizhetetlen híreket. A kiáltvány közli, hogy biztonsági intézkedések történnek, ez annyit jelent, hogy a kormány szigorúan örködik az ország területének biztonsága felett. Hangsúlyozza a kiáltvány, hogy a kormány

URANIA: mindig vezet. 3-kor mérsékelt árákkal, 5, 7.15, 9.15 rendes árákkal. Tel.: 12-32

Ne mulassza el megtekinteni az idei szezon legszebb és legnagyobb filmjét: a

„Vénlány”-t, Betty Davis

a mozikközönség kedvencének, a világhírű tragikának csodás alakítása. Legújabb Metro hirdató

MIRIAM HOPKINS, GEORGE BRENNETT

Németalföld „anyuskája”:

Vilma királynő féltő gonddal örkődik Hollandia békéje és semlegessége felett

Uralkodó-asszony, aki szívével gondolkodik, de eszével cselekszik

Az utóbbi napok eseményei a világ figyelmét Hollandia felé irányították. Békesz Imre, az ismert magyar publicista Hollandiáról szóló érdekes írását adjuk alább.

Tizenkétéves a kisleány, Hollandia királynője, amikor egy napon kopogtat az édesanyja szobájának ajtaján. Két éve a mama uralkodik helyette, Emma mama, aki huszéves volt, a mikor a hatvanegy éves III. Vilmos, Németalföld királya, az Orániai ház utolsó férfi tagja elhagyta ide Arosenből, a kis Waldeck-Pyrmont fejedelemség uralkodói kastélyából. A Het Loo, a hollandiai királyi palota falain ott lógnak III. Vilmos első feleségének képei is és a két fiúé, akik közül az egyik nem akart ki-

rály lenni, elment magánembernek Párisba, lemondott a trónról és a másiké, aki folyton betegeskedett és korán meghalt. Hetvenéves volt III. Vilmos, amikor keresztülvitte, hogy a trónt leángyermek is örökölhesse. Aztán meghalt.

A kisleány az Orániai királyok és a Waldeck-pyrmonti hercegek sarja, tízéves korában tudomásulvette, hogy most már ő a királynő, csak éppen nagykorúságáig fogja Emma-mama mint régens helyette a királyi jogokat gyakorolni. A mamának már gyakorlata van ebben: beteg és öreg férje mellett két izben és nyolc éven át egyedül viselte a korona terhét és felelősségét.

Egy betört ablak és egy „kiáltvány”

A kisleány sokat kószál a királyi kastély parkjában. Gyakran kiszökik, futkos a külső uradalmi épületek, az istállók között. Egyszer a majorságban szemtanuja, amikor egy kocsis betör egy ablakot. Vilma figyel, hogyan takarítja el a kocsis az üvegcserepet. El akarja tüntetni a kár nyomait. A kisleány eléje áll:

— Meg fogod mondani, hogy te törted be az ablakot?

— Észem ágában sincs... Még levonhatják a béreimből... Pedig már törött volt.

— Hazudsz. Nem volt törött. Nekimentél a kocsiroddal.

Ebben a pillanatban tűnik fel a kisleány mögött az udvarhölgy és a kocsis rémülten veszi észre, kivel beszélt. Könyörgőre fogja a dolgot.

— Könyörgöm, felség, ne árullon el, ezen a héten már két ablakot törtem be. Levonják... vagy talán ki is dobnak... Pedig éppen most nősültem.

A kis királynőnek már nincs ideje feladni. Az udvarhölgy magával viszi. Még azon a napon a kocsis a következő levelet kapja:

„Meg kell mondania az istálló-masternek az igazat. Amikor nekem azt hazudta, hogy az ablak már törött volt, úgy éreztem, mint ha én magam hazudtam volna. Fizesse meg a kárt a mellékelt pénzből, amit zsebpénzemből takarítottam meg. És mutassa meg ezt a levelet az istálló-masternek. Mondja meg, hogy én, Hollandia királynője, nagyon sajnálom, ha emiatt elbocsátandk. Vilma.”

Egy napon Van de Poll asszony, az első udvarhölgy észreveszi, amint Vilma kiszökik a kastélyból és a kerítésen lévő postaszekrénybe egy levelet dob. Nem szól semmit, kiszedei a levelet, amelynek borítékján ez a furcsa címzés áll: „Népemhez!” A levél tartalma a következő:

„Tudjátok-e, hogy a Ti királynőtöknek hadotta kétszer iskolába kell mennie? Tudjátok, hogy a Ti fiatal királynőtöknek nemcsak azelőtt kell tanulnia, mint a többi gyerekeknek, hanem életútján is. Hídba panaszkodom; senki nem akar meghallgatni. Most hozzatok fordul a királynő, kedves hollandusok! Ti biztosan szeretni fogtok rajtat!”

Az egész udvar kétségbe van esve. A régenskirálynő maga elé állítja leányát:

— Te irtad ezt a levelet?

— Igen, anyám!

— És miért irtad?

— Mert éppen akkor hívnak mindig tanulni, amikor legjobban szeretnék a babáimmal játszani.

Emma-mama elgondolkozik s azt mondja:

— A királyoknak sokat kell tanulniuk. És ebben a házában a királyok megszokták, hogy

arról mondjanak le, ami nekik legkedvesebb...

Öreg, beteges férje mellett Emma-mamának valóban sok mindenről kellett lemondania; neki joga van így beszélni. Pár perc mul-

VILMA KIRÁLYNŐ

va a kisleány visszajön és elhozza legszebb babáit.

— Csak akkor fogok játszani velük, ha te megengeded...

A királynő maga írja a trónbeszédet

Tizennyolcéves, 1898. szeptember 6-án, a mikor Amszterdam a koronázásra készül, Vilma nagykorú lett, a régenség ideje lejárt. Egész Hollandia imádja a fiatal királynőt „Ons Wilhelmintje”-t, a mi Vilmánkat, aki gyakran biciklizik Amszterdam uccáin, legtöbbször kíséret nélkül. Ismeri a népet és a nép ismeri őt. Ezer és ezer történet kering róla, az okosság, igazságszeretet és jószág ezer legendája.

Négy nappal a nagykorúság kimondása előtt Pierson miniszterelnök megjelenik a királynő előtt, hogy bemutassa a kormány által fogalmazott trónbeszédet. Vilma tudja, hogy a holland alkotmány nem tulságosan sok beleszólást enged a királynőnek az államügyekbe, de azt is tudja, hogy vétőjoga van és ezzel érvényesítheti akaratát. Ezt a jogot most először gyakorolja.

— Miniszterelnök ur, ez a beszéd nem tesz nekem. Tulságosan patétikus. Nem illik hozzám. A holland nép tudja, hogy én nem így beszélek.

— Tud felséged ennél jobbat írni?

— Már meg is irtam.

És ányujtja a miniszterelnöknek a trónbeszédet.

A miniszterelnök természetesen befenyugszik, hogy Vilma a magafogalmazta trónbeszédet mondja el. De megkéri a királynőt, hogy az esküformulát gyakorolja. De itt is meglepetés éri a miniszterelnököt.

— Nem fogom gyakorolni az esküformát. Az eskü szent cselekedet, amelyet csak egyszer tesz az ember és sohasem ismét.

Szerelem első pillantásra

1899. október 6. A fiatal hollandi királynő első látogatása a német császári udvarnál. Magánlátogatás: részt kell vennie Wied herceg elsőszülött gyermekének keresztelésén. A szárnycsászár, Du Monceau tábornok, büszke a királynőre, akinek virágzó ifjúsága, egyszerűsége és határozottsága egy csapásra meghódítja a német udvart. II. Vilmos császár maga mutatja be környezetét. A többi között egy fiatal főhadnagyot, aki a Potsdami gárdavadászok elegáns, színes uniformisában rendkívül jól fest. Középtermetű, szőke német, kis bajszkával, világoskék szemekkel, amelyek így tűnik a királynőnek — mintha kihívó tekintetűnek a felséges vendégre.

Ezen az estén Henrik mecklenburg-schwerini herceg, a fiatal főhadnagy többször táncol a királynővel. Másnap együtt kijóvágnak. Két napig vannak együtt és Orániai Vilma fölig szeretmesen utazik vissza hazájába. Levelezés indul meg, amely egy évig tart. 1900. október 16-án Pierson miniszterelnök ugra megjelenik a királynő előtt, aki cédulát nyújt át neki:

— Ma azért kérttem, miniszterelnök ur, mert közölni akarom Önnek, hogy tavasszal férjhezmegyek. Adja át a nyilvánosságnak ezt a kiáltványomat.

Az ország nem örül...

De az ország nem örül. Egy német herceg... Éppen azokban a napokban, amikor holland telepesek, a burok szabadságukért küzdenek Anglia ellen és Németország nem hajlandó segítségükre csapatokat küldeni. Az alkotmány módot adna a kormányt és a parlamentnek, hogy tiltakozzék a házasság ellen. De ahhoz tulságosan szeretik királynőjüket a hollandok, hogy szívügyébe ilyen durván beavatkozzanak. Csak éppen hűvösen fogadják az eljegyzés hírért. Vilma érzi, hogy a bur két dásban valamit tennie kell. A háboruba nem avatkozhatik bele; egész szíve és lelke utálja a háborút. De 1900. decemberében magához kéri Krüger apót, a szabad bur köztársaság öreg elnökét. Lelekésedéssel és szeretettel fogadja Hága és a holland nép a bur szabadság hőst, a legjobb holland tradíciók megtestesítőjét odaát Afrikában. És a királynő családi körben hosszan elbeszélget Krügerrel, akif szeretne megsegíteni, de a béke, a holland nép szép és tiszta békéje mindenektől való: ez a kis ország nem keveredhetik háboruba Angliával. Amit tehet, mindössze annyi, hogy egy proklamációjában kimondja:

— Szívünk egész melege kíséri a bur nép küzdelmét szabadságáért.

A hollandusok azt mondják:

— Ons Wilhelmintje a szívével gondolkodik, de az eszével cselekszik.

Az ellenséges hangulat a férjletölttel szemben is elül. 1901. február 5-én Henrik oltár elé vezet Hollandia királynőjét. A férj huszonnégy, a feleség huszonegy éves.

Nyolc magános év...

A férj a hálás Hollandiától megkapja a németalföldi Prince Consort címet, a németalföldi állampolgárságot és tagja lesz az államtanácsnak. Mikor Vilma férjhez ment, olyan volt Hollandia, mint szerető édesanyja, ki férjhez adja leányát. De ugyanígy viselkedik, amikor ugylátszik, hogy a házasság nem váltja be a hozzáfűzött reményeket. A Loo-

FORUM FILMSZÍNHÁZ.

TELEFONSZÁM: 20-10. Ma, olcsó helyárakkal, a XX. század legmonumentálisabb filmalkotása,

A Notre Damsi toronyőr,

VICTOR HUGO regényének filmváltozata. Villiam Drotrelo rendezésében. Charles Laughton és Maureen O'Hara-val. Uj FOX-híradó a legújabb háborús eseményekkel. Előadások 5, 7.15 és 9.30 órákor. 3-kor matiné olcsó helyárakkal.

kastélyból rossz hírek érkeznek. A családi élet örömtelen és a várvavárt trónörökös nem akart megérkezni.

A hollandusok — akiket valami különös személyes és családi kapcsolat fűz az uralkodóházhoz —, sokat bántottak, mert az Orániai ház utolsó hajtásának, Vilma királynőnek gvermektelensége veszedelmes eshetőségeket rejtett magában: 1908-ban Kuyper miniszterelnök már alkotmányrevíziót készített elő, a mely az Orániai ház kihalása esetén a Wied vagy Reuss német családokat hívta volna meg Hollandia trónjára. De a választás a hágai parlament feladata volt, amely a köztársasági forma mellett is dönthetett volna...

De Vilma életereje és energiája győzött, amíg aztán 1909. április 30-án, amikor a Wiedek, a szász-weimari hercegek, a Reuss és a Luxemburgban uralkodó Oráni Valráam-családok nagyban készülődtek a hollandi trón örökülésére: megszületett Juliánna hercegnő. Minden bánat öröme változott. Hollandia, az aggodó mama boldog nagymamává lett.

De a Prince Consort továbbra is idegen maradt Hollandiában. Az államéletbe egyáltalán nem folyt be és okos önmérséklettel nem is kereste az olcsó népszerűséget. Poroszos és katonai fellépése, vadász- és lovasszenvedélye csak fejszoválást váltott ki a hollandiakból.

Az „anyuska” minden levelet elolvas

Alattvalói nagyobb címet adtak neki, mint az Orániai ház bármely uralkodójának: „anyuskának” nevezték el. Talán azért, mert olyan sokat járt Amszterdam uccáin és ha egy kis gvermeket látott az anyjával, átment az út másik oldalára is, hogy megsimogassa a kicsike fejét és ha kellett, pénzt adjon az anyának.

Hogy Hollandia megőrizte semlegességét és a háború után annyit enyhített a nyomorgók szenvedésein, annyi gyereket segített át a legküzdelmesebb esztendőkön, az ennek a kitűnő asszonynak legszemélyesebb érdeme. A világ leggazdagabb uralkodójának egyike, mert egyik nagybátyja a Billiton-cinkbányák mérhetetlen kincsét hagyta rá. Mégis úgy él, mint akármelyik egyszerű holland polgárasszony. Civillistáját egyre jobban csökkentette és jövedelmeinek nagyrésztét szétosztja a szegények között. Sokáig titok volt, hogy szabad idejében rajzol és fest: csak 1932-ben lepte meg a királynő egy kiállításal a hollandusokat. Súlyos feladat elé került 1918-ban, amikor II. Vilmos császár Hollandiába menekült. Az antant a császár kiszolgáltatását követelte, de Vilma ezt embertelenségnek tartotta. Pedig nem rajongott soha Vilmos császárért és az udvar máig sem vett tudomást a „doorni remete” jelenlétéről.

Minden holland szeme a királyi palotán nyugszik...

— Nagv. de rossz irányba terelt ember volt a császár — mondotta egyszer egy újságírónak.

A holland királyi palotára új fény derült, amikor Juliánna, a holland trónörökös nő szerelmi házasságot kötött és Vilma nagymama lett. Uralkodása alatt Hollandia Európa legszabadabb és leggazdagabb országává fejlődött.

Az ország szeme mindenkor Vilma királynő felé irányul, ha az események túl izgalmasak, vagy éppen Hollandiát érintik. Minden holland szeme a királyi palotán nyugszik, ahol az „anyuska” örökös gondja virraszt felettük. A világ örülhet, hogy valahol egy jóságos asszony ül a trónon, aki nem talál ki új teóriákat, nem ismer más életformát, mint a legtisztább demokráciát, nem a bombavetésben látja a hősiességet, nem akarja új lépésekre szoktatni népét, hanem beéri azzal, hogy ez a nép derűsen és gondtalanul jár — vagy biciklizik — az emberiség napsütötte országútján...

A békés holland nép azonban nyitott szemmel figyeli a dübörgő eseményeket és mindenre készen áll hazája függetlenségének és sérthetlenségének megvédésére.

Sulyok István lelkészt választották az oradeai-nagyvárad református egyházkerület püspökévé

Kétszázhat szavazattal történt meg a püspökké választás

Oradeáról (Nagyvárad) jelenti távbeszélő az Aradi Közlöny tudósítója: Péntek délelőtt ünnepélyes külsőségek között történt meg az oradeai (nagyvárad) református egyházkerület püspökének megválasztása. Az egyházkerület püspökévé 206 szavazattal Sulyok István református lelkészt választották meg. Mint ismeretes a múlt év végén a kormány elismerte az oradeai (nagyvárad) református egyházkerületet és a püspök személyének megválasztására pénteken délelőtt került sor. Vadai Béla élesdi lelkész imája után Tury Kálmán dr. el-

nök mondotta el beszédét és ismertette azt az eredményes tevékenységet, amelyet Soós István dr. országgyűlési képviselő végzett az oradeai (nagyvárad) egyházkerületi püspökségnek a kormány által történt elismerése érdekében. Ezután Csermák Béla főjegyző nyilvánosságra hozta a beérkezett szavazatok eredményét, amely szerint 206 szavazattal Sulyok Istvánt választották meg püspökké, Sulyok István megválasztása őszinte örömmel váltott ki.

Negyvenezer hektárnyi területet öntött el a megáradt Dunarea-Duna

Víz alá került Ada-Kaleh szigete is

T.-Măgurele. Az árvíz a legutóbbi napokban rendkívüli méreteket öltött. A megyének a Dunarea (Dunával) érintkező része teljesen víz alatt van.

Mintegy 40.000 hektárnyi területet öntött el a víz. Négy évtizede nem volt tapasztalható ezen a vidéken ilyen hatalmas árvíz. Ezenfelül még orkánszerű viharok is dühöngenek a folyón. A vihar áldozata egy 70 vagon tengerit szállító uszályhajó volt, amely a tengerészek minden erőfeszítése ellenére elsüllyedt. A kár 10 millió lei.

Zimnicea-ban a víz a gát fölé emelkedett és jelentős számú házat öntött el. A házak lakóit nagy gyorsasággal lakoltatták ki. T.-Măgurele-ban maga a városháza forog veszélyben. A T.-Măgurele és Izlaz közötti utat teljes egészében ellepte az ár. Víz alatt van továbbá a híres „Turris Romanus” is.

Az államvasutak vezérigazgatóságához érkezett jelentés szerint Oltenita kikötőjében a kiáradt Duna vízének magassága meghaladja a vasuti sínek szintjét. Turnu-Severin és Simian között a vasuti közlekedést átszállással bonyolítják le.

Az államvasutak vezérigazgatósága 16 társas gépkocsit bocsátott az utazó közönség rendelkezésére. Ezek a társasgépkocsik mintegy négy kilométeres utszakazon szállítják az utasokat arra a pontra, ahol utjukat ismét folytathatják.

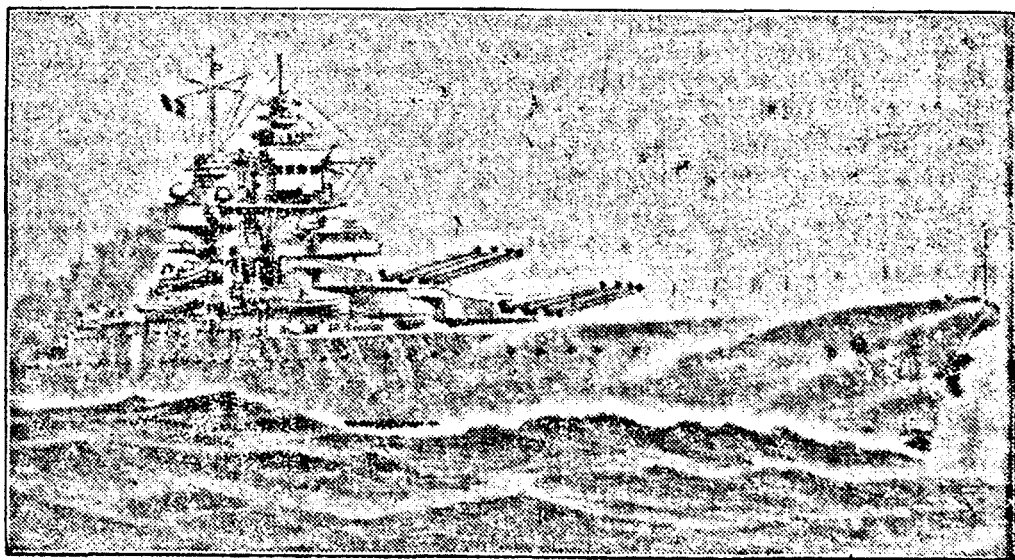
Turnu-Severini jelentés szerint a Dunarea (Duna) vízének állandó emelkedése következtében Ada-Kaleh-sziget teljesen víz alá került. A házakba is benyomult a víz és a lakosság a magasabban fekvő helyekre menekült. A jugoszláv parton Cladova városában, amely Turnu-Severinnel szemben fekszik, a víz benyomult a főutvonalakra és a parton levő házakat elöntötte.

Négy szomszédos község a víz alá került és a lakosság a hegyekbe menekült. Simian, Hinoava, Batoc, Crivia és Balta Verde községek, amelyek a Duna partja mentén fekszenek, víz alatt állanak és a lakosság ingóságaival együtt a magasabban fekvő hegyeken keresett menedéket. A Turnu-Severin és Simian között húzó vasuti töltést a víz több helyen elmosta. A Tapornitanál levő vasuti hid viz alatt áll.

Távolkeleten is áll a harc

Peking. A politikai bizottság ülészakánál ölték meg Kinában. Ha a harcok tovább folytatódnak, úgy Japánnak politikai, pénzügyi és gazdasági helyzete kétségbeesítő lesz. (Sem utolsó hat hónap alatt 230 ezer japán katonát halálul.)

A „Dunquerque” francia hadihajó,

melynek elsüllyesztését Páris erélyesen cáfolja

CORSO:

Szenzációs kettős műsor: 3, 5.15, 7.15, 9.30 órakor

A legpazarabb kiállítású film az
ASSZONYOK

NORMA SHAERER, JOAN CRAWFORD,
ROSALIND RUSSEL, PAULETTE GODDARD

II.
STAN és BRAN
legötletesebb és legkacagtatóbb filmje

A HŐSÖK

A Magyar Népközösség ismeretterjesztő előadása

„A méhészetéről“

április 14-én, vasárnap délután 5 órakor a Gradiste-i (Mosóczy-telepi) Kath. Körben

Előadó:
Biró Pál
gazdasági
felügyelő

Ötven embert szállítottak Sántana—Szent Annáról a Pasteur-intézetbe

Súlyos következményekkel járó kutyaveszetségi eset az arad-megyei községben — A veszett eb gazdáját is megmarta és a fiatal gazdálkodó meghalt a fertőzés következtében

Megdöbbentő tömegszerencsétlenség-sorozatot idézett elő az aradmegyei Sántana (Szentanna) községben történt tragédia, amelynek halálos áldozata Belder Antal fiatal gazdálkodó volt. Annak idején megírtuk, hogy Belder Antal, módos sántanai (Szentanna) gazdálkodó kutyája megveszett és megmarta Beidert. Amikor a kutyán a veszettség jelei mutatkoztak, Belder Antal nem akart megválni az állattól és továbbra is házában tartotta. Rövid idő múlva azonban a kutyán kitört a veszettség és ekkor a hatóságok intézkedésére a beteg állatot agyonlőtték. Ekkor még senki sem gondolta, hogy ennek a szörke eseménynek szörnyű folytatása lesz. Néhány nappal később, szombat este Belder Antalt mulatságra hívták.

Ismerőseinek azonban feltűnt, hogy a fiatal gazdálkodó nem akart inni és minden folyadéktól irtózott, de ennek okát senki sem sejtette.

Vasárnap délelőtt Belder Antal hozzátartozói és ismerősei rádöbbentek a szörnyű valóságra.

Amikor a délelőtti órákban a járókelők a templom felé igyekeztek, Belder Antal többekre rátámadt s meg akarta őket harapni. A közelében tartózkodók leírták és orvoshoz vit-

ték, aki megállapította, hogy a fiatal gazdán veszettség tört ki. Az orvos utasítására lakására szállították, ahol kevéssel később irtózatossá kínok között kiszívedett.

Belder Antal rettenetes körülmények között történt halála után folytatódott a szerencsétlenség-sorozat, amelyet a tragédia halálos áldozatának megveszett kutyája idézett elő. A hatóságok intézkedésére mindazokat, akik Belder Antallal közvetlen összeköttetésben voltak, vele együtt mulattak, együtt ettek, vagy ittak vele és azokat, akiket dulakodás közben megkarmolt,

összesen közel ötven személyt a cluj (Kolozsvár) Pasteur-intézetbe szállítottak, ahol ápolás alá veszik őket, nehogy a fertőzés szerkezetiükben kiterjedhessen.

Sántana (Szentanna) község állatállományát is érintette a nem mindennapi szörnyű tragédia.

Belder Antal megveszett kutyája úgy látszik több állatot megmarta és ennek következtében több hárányon és kutyán ugyancsak a veszettség jelei mutatkoztak.

A községi hatóságok intézkedésére a fertőzött-gyanús állatokat, hatvan bárányt és ötven kutyát most agyonlőtték.

Anglia és Franciaország mellett tüntettek Brüsszelben

Brüsszel. (Rador.) A belga főváros egyetemi hallgatók rokonszenv tüntetést rendeztek a francia és angol követségek épületei előtt. Ezután a német követség elé vették útjukat, de a rendőrség szétzavarta őket. Később nagyobb csoport a város központjába vonult és plakátokon juttatta kifejezésre rokonszenvét Anglia és Franciaország iránt.

Meghívó az aradi ág. ev. egyházközség presbitéri és rendes évi közgyűlésére. Az evangélikus egyházközség elnöksége tisztelettel meghívja egyháztagjait 1940. évi április hó 14-én, délelőtt 11 órakor az egyházközség tanácstermében tartandó presbitéri gyűlésre és 1940. évi április hó 21-én délelőtt 11 órakor ugyanott tartandó rendes évi közgyűlésre melyeknek tárgya az 1939-40. évi egyházi zárszámadások lefolytatása.

Halálozás. Özv. Draser Oszkárné szül. Stefanovits Darinka, néhai Draser Oszkár ny. örnagy özvegye, életének 66-ik évében elhunyt. Temetése szombaton, április 13-án délután fél ötkor lesz, az „Eternitatea“ (felső) temető halottascsarnokából. (Minden külön értesítés helyett.)

Iskolai ünnepély. Vasárnap, e hó 14-én, délután 5 órakor az aradi zsidóiskola dísztermében az iskola növendékei ünnepélyt rendeznek. Az ünnepély zenel részét prof. Igo Schaben vezeti. Belépés díjtalan.

Ma 13-án vásároljon egy Szerencsés Goldschmidt sorsjegyet! (Collectura Mercur) Kuzás 15. és 18-án

Kéthónapi elzárásra ítélte a törvényszék Hermann Rudolf aradi asztalos. Hermann Rudolf asztalos egy aradi megrendelőjétől előleget vett fel és határozott időpontra le kellett volna szállítania egy 12 ezer lej értékű hálószoba butort. Az időpontra a butor nem készült el és Hermann az előleget sem szolgáltatva vissza. A megrendelő feljelentést tett az asztalos ellen, amit ma tárgyal az aradi törvényszék. Hermann azzal védekezett, hogy a megrendelő csak részleteket volt hajlandó kifizetni a butor árát, már pedig így ő nem szállítja le, de kijelentette, hogy egyösszegben való kifizetés esetén a butor a vevő rendelkezésére áll. A törvényszék nem fogadta el a védekezést és Hermann Rudolfot csalás miatt kéthónapi elzárásra ítélte.

Népközösségi előadás Gradistén (Mosóczy-telep). A Magyar Népközösség köznevelődési előadás-sorozatában vasárnap délután fél 5 órai kezdettel Biró Pál gazdasági felügyelő tart előadást a gradistei (Mosóczy-telep) Katolikus Kör nagytermében. A kiváló előadó a méhészetről tart tanulságos előadást, melynek keretében ismertetni fogja a méhek rendeltetésétől, azok szakszerű kezelése és gazdaságos felhasználását át a termények értékesítéséig mindazt, amire a gradistei (Mosóczy-telep) méhtenyésztő magyarságnak tudás szempontjából szüksége van. Megállapítható, hogy ezek az ismeretterjesztő előadások időszerűek és azoknak nemcsak az érdekeltek, hanem a nagyközönség körében is nagy sikerük van. Az előadásra szeretettel hívja meg az érdeklődő magyarságot a Népközösség központi és kerületi vezetősége.

Betörés. Néhány nappal ezelőtt betörők jártak Szonka Julianna aradi lakos Pionerilor-ucca 68. szám alatti házában, ahonnan különböző holmit vittek el. A rendőrségi nyomozás során elfogtak két gyanúsítottat, akiknek kihallgatása folyamatban van.

5000 drb. juta cementzsák

több ezer korpás-, kereskedelmi és másféle jutazsák, használt, de kifogástalan állapotban eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál:
dr. Salamon Béla ügyvéd
Arad, Bulev. Regina Maria 10.

Eltűnt 19 éves fiú. Deresovici Elisabeta, Sava Raicu-ucca 91. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy 19 esztendő Gheza nevű fia eltűnt otthonról. Az eltűnt felkutatására megindult a rendőri eljárás.

Sofőr-kurzus. Az „Aurel Vlaicu“ ipari céumban lévő sofőriskolában f. hó 15-én új esti tanfolyam kezdődik amatőr és hivatásos autóvezetők részére. Beiratkozások naponta d. u. 6 és 7 óra között.

Lopás a cirkuszban. Rickauf Vilmos, az Aradon állomásozó Kludszky cirkusz titkára bejelentette az aradi rendőrségen, hogy egyik alkalmazottjuk az éjszaka folyamán mintegy 10 ezer lej értékű löszerszámot lopott el, majd megszökött. A rendőrségen megállapították, hogy a hűtlen alkalmazott rovoztmulta tolvaj, aki különböző lopásokért már két éves fogsázbüntetést töltött ki.

Két budapesti cáfolat

Budapestről jelentik: Egyes külföldi körök az United Press jelentésére hivatkozva, azt állították, mintha Németország Magyarországtól azt követelte volna, hogy a magyar folyamértséget és általában a magyar folyamhajózást német felügyelet alá helyezték és hogy a németek rendőri felügyeletet gyakorolnassanak a Dunán. Magyar illetékes helyen kijelentették, hogy a hír alaptalan és valótlan.

Budapestről jelentik: Egy bécsi lap pénteki számában Budapestről keletkezett hírt közöl a győri gabonarakárágásával kapcsolatban és azt állítja, hogy a magyar rendőrség ezzel a tüsszel kapcsolatban két angol állampolgárt gyanúsítottként letartóztatott volna. Magyar illetékes helyen kijelentik, hogy a hír nem felel meg a valóságnak és hogy a nyomozás eddigi folyamata alatt nem merült fel olyan körülmény, amelyből arra lehetne következtetni, mintha a győri gabonarakárágását szabotázs idézte volna elő.

MEGÉRKEZETT RÓMÁBA A ROMÁN VÁLOGATOTT CSAPAT. A román válogatott expedíció megérkezett az olasz fővárosba, ahol vasárnap az olasz válogatott labdarúgócsapat ellen veszi fel a küzdelmet. Az állomáson számos sportember, köztük Vaccaro tábornok, az olasz szövetség elnöke is megjelent és ünnepélyos fogadtatásban részesítették a román csapatot. Az olasz válogatott együttesben egyébként egy változás történt: Pagotto hátvéd helyett Romagnoli lesz Ricci hátvéd társa.

SZINHÁZ

„A testőr“

(Molnár-ciklus első előadása a Kamara Színházban)

Molnár Ferenc régi, de örökértékű vigjátéka egy-magában tucatnyi mai világijátéknak adott alapötletet. A mai szerzők szempontjából nem volt hálás dolog fel-eleveníteni ezt a pazar humor, helyzetkomikumokban bővelkedő darabot. Ilyenkor mutatkozik meg, hogy napjaink darabgyárosainak tulajdonképpen csak a könyv szekrényükbe kell nyulniok és elővenni egy-egy Her-czeg, vagy Molnár-darabot, ha jót akarnak nyújtani. A testőr ma is olyan délceg és olyan fiatalos, mint születése idején és éppen olyan bombaként arathat, mint akkor, amikor legelőször színházhoz járt. Ami azonban a mai szerzőknek nem jó: jó a közönségnek és a Kamara Színház jölteszi, ha sorra veszi a ragyogó Molnár-vigjátékokat. Kár, hogy kevés közönség nézte végig az előadást, amely méltán megérdemelt volna nagyobb érdeklődést.

A testőr címszerepét Mészáros Béla külön alakítása tette színessé, míg feleségének figuráját M. Erényi Böske természetes művészetével vitte színpadra. Rájuk kívül Gömöri Emma, Jávor Alfréd és Agai Margit arattak sikeret. —

Szombaton is: „A TESTŐR“

Molnár Ferenc vigjátékának felújítása

Megállapítható, hogy a péntek esti előadás, amelyen Molnár Ferenc „A testőr“-öt újította fel színházunk együttese, egyike volt az idény legszínvonalasabb bemutatójának. Telt ház lelkes közönsége gyönyörködött Molnár Ferenc színpadképző szellemességében, ötleteinek klapadhatatlan forrásában, emberábrázolásának tökéletességében és abban a fölényes írói kvalitásban, amellyel „A testőr“ cselekményét vezeti. Minden szereplő, élen Erényi Böskével, tudásának legjavát adta és a sok tetszésnyilvánítás nekik is szólt. „A testőr“ szombaton este és vasárnap délután 6 órakor van még műsoron, míg vasárnap délután 3 és 9 órakor olcsó helyárral mellett a „Péter“, illetve az „Utolsó tánc“ megy. A színházi pénztár valamennyi előadásra árusítja a jegyeket.

A Kamara Színház műsora

Szombaton este 9 órakor: „A testőr“, Molnár Ferenc vigjátékának felújítása. Főszerepben: Erényi Böske.

Vasárnap délután 3 órakor: „Péter“. Aszlányi Károly remek vigjátéka, olcsó helyárral. — Délután 6 órakor: „A testőr“, rendes helyárral. — Este 9 órakor: „Utolsó tánc“. Herczeg Ferenc darabja, olcsó helyárral.

Tizenkét évi fegyházzal sújtották a siriai (Világos) gazdát, aki részegségében lelőtte fiát

Vagalau Mihai a bíróság előtt is azzal védekezett, hogy nem tudta mit cselekszik, amikor rálőtt gyermekére

Timisoaráról (Temesvár) jelenik: Siria (Világos) községben a múlt év október 22-én véres esemény játszódott le. Vagalau Mihai negyvennégy éves gazda agyonlőtte saját fiát, a tizenkét éves Vagalau Petret. A gazda délelőtt kint volt szőlőjében szüretelni és onnan mámorosan tért haza. Odahaza ebédelőtt sok pálinkát, ebédhez pedig bort ivott. Részegségében összeveszett családjával és szidalmazta családtagjait. Fia, Vagalau Petre erre kiment a szobából. Ez feldühösítette Vagalau Mihait, aki a falról leemelte vadászpuskáját és megtöltötte. Ebben a pillanatban visszatért fia a szobába, de amikor apját megpillantotta a puskával, megfordult és újból ki akart menni. Vagalau Mihai leemelte a puskát és fia hátába lőtt. Vagalau Petre összeesett és néhány perc múlva meghalt.

Vagalau Mihait a csendőrség letartóztatta, de csak órák múlva jözanadott ki anyjára, hogy kihallgathatták.

A timisoarai (Temesvár) büntető tábla tegnap tárgyalta Vagalau Petre fiugyilkossági perét. Ifjabb Lintia Livius dr. védő kérte, hogy a bíróság alkalmazzon a legenyhébb büntetést, mert hiszen Vagalau öntudatlanságában cselekedett és már is nagy büntetés számára, hogy agyonlőtte saját fiát. Teodoru Emil ügyész életfogytiglani kényszermunka kimérését kérte a vádlótól, aki a tárgyaláson is egyre hangoztatta, hogy nem tudta, mit cselekszik. A büntető tábla tizenkét évi fegyházzal szabta ki a fiugyilkos apára. A védelem képviselője a súlyos ítélet elhangzása után enyhítésért felelőbbezett.

Hetven napra szabadságolták

a tizenöt évre ítélt fegyencet, akit azzal vádoltak,

hogy megölte első feleségét, egy amerikai ügyvédnőt — Az Amerikában elítélt volt jugoszláv hajóskapitány vállalta, hogy felkutatja az eltűnt asszonyt

Különös, feltűnést keltő bűnügy foglalkoztatja az amerikai, illetőleg newyorki közvéleményt. A szenzáció:

hetven napra „szabadságolták” egy tizenöt évre ítélt fegyencet, hogy felkutatassa eltűnt és meggyilkoltnak vélt feleségét.

A különös eset hőse Podrzaj Iván, volt jugoszláv tengerészkapitány, aki évekkal ezelőtt, örökségének átvétele végett utazott át az Újvilágba. Rövidesen megházasodott, egy feltűnően szép ügyvédnőt: Tufferson Ágnest vette feleségül.

A házasság első heteiben a fiatalasszony nyomtalanul eltűnt.

A férj kétségbeesetten kutatott utána a rendőrség segítségével, de nem találták meg, egy hó nap után pedig Podrzaj Iván visszahajózott Európába. Visszautazása szinte szokásnak is beillett. Gyors távozása csak későn jutott a newyorki rendőrség tudomására. Miután a gyanus körülmények egyre szaporodtak,

a rendőrség elfogatóparancsot, valamint nemzetközi körözvényt adott ki az eltűnt férj ellen.

Hónapok múlva a bécsi rendőrségnek sikerült elfogni Podrzaj Ivánt, aki akkor éppen új házasságot kötött. Egyébként is kiderült, hogy a körözött jugoszláv hajóskapitány a múltban is több tehetős hölgynek tett házassági ajánlatokat. Elfogatásuk után úgy Podrzajt, mint új feleségét tartózkodhatták és kiszolgáltatták az amerikai hatóságoknak. A tárgyaláson a feleséget felmentették, viszont Podrzaj Ivánt 15 évi fegyházzal sújtották. A vádlott hiába hangoztatta ártatlanságát, meg kellett kezdenie büntetését. Most, amikor már kitöltötte büntetésének egy harmadát, meglepő fordulat állott be az ügyben.

Podrzaj nem nyugodott bele sorsába és magánnyomozókat bízott meg, akik tovább kutattak eltűnt első felesége után, akik aztán olyan adatokat terjesztettek

a hatóságok elé, amelyek szerint a meggyilkoltnak vélt feleség — él. Nagyösszegű ovadék ellenében most az elítélt 70 napi szabadságot kapott a börtönből,

vállalta, hogy ezen idő alatt felkutatja halottjának vélt feleségét. Az ügy fejleményei elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Május hó folyamán megkezdik a postatakarékpénztári betétek visszafizetését

A kifizetés 1:2 arányban történik, kamatmentesen és annál a postahivatalnál, ahol a betétkönyvet annakidején kiállították

Csujról (Kolozsvár) jelentik: A volt osztrák-magyar postatakarékpénztári betétek visszafizetésének több, mint húsz év óta húzódó ügyében jelentős fordulat történt.

A pénzügyminiszteriumnak végre sikerült összehozni a kifizetéshez szükséges fedezetet és közelebről sor kerül az egykori osztrák-magyar postatakarékpénztár romániai betéttartóinak likvidálására.

Bartha Ignác dr. képviselő, akinek közbenjárására több, mint két évtizeden át vajdás kérdés végre eredményes elintézését nyer, a postatakarékpénztári betétek visszafizetésére vonatkozólag munkatársunknak a következő felvilágosításokat adta:

— A postatakarékpénztári betétek ügyének rendezését egy a kisebbségi miniszteriumban, mint a pénzügyminiszteriumban már több mint egy év óta állandóan sürgetjük. Már ez év februárjában átiratot kaptunk Dragomir Silviu dr. kisebbségi minisztertől, amelyben közölte, hogy a betétek likvidálására rövidesen sor kerül. A kifizetésre a román posta már a békeszerződések aláírásakor kötelezettséget vállalt, de a rendezésre húsz évig nem kerülhetett sor, előbb azért, mert állítólag nem sikerült a betétesek pontos statisztikáját elkészíteni, amikor pedig — évek múltán — végre elkészültek a kimutatások, kiderült, hogy nincs fedezet a kifizetésekhez. Sürgőseinkre már áprilisra ígérték a visszafizetések megkezdését, de a betétek likvidálására még ekkor sem került sor. Most ismét eljártam a pénzügyminiszteriumban és ígéretet kaptam arra, hogy husz év után, vagy legkésőbb május hó folyamán feltétlenül megkezdik a visszafizetéseket, aminek most már csak technikai akadályok állják útját, mivel a szükséges összeg a pénzügyminiszterium rendelkezésére áll. A kifizetés a békeszerződés vonatkozó szabályozásának megfelelően 1:2 arányban történik kamatmentesen. Az érdekl. betétesek annál a postahivatalnál, illetve annál a kerületi postaigazgatóságnál vehetik fel követelésüket, amely annak idején a betétkönyvet kibocsátotta.

SPORT KÖZLÖNY

Három kerületi bajnokságért folyó mérkőzés szerepel a vasárnapi műsoron

Bíródelegálás

Vasárnap a legfontosabb sportesemény Aradon az ifjúsági válogatott csapatnak Ploesti ifjúsági együttese ellen lebonyolításra kerülő Unirea-kupamérkőzése lesz, amelyet a timisoarai (Temesvár) Milivoi fog levezetni. Ezenkívül három elsőosztályú és egy ifjúsági bajnoki mérkőzés szerepel a programon. A Crisana—CAA és Titanus—SGA mérkőzések nyílt küzdelmet ígérnek, az Olimpia viszont nagy eséllyel indul az Unirea elleni küzdelemben.

A vasárnapi mérkőzések bíródelegálását alább adjuk:

B) LIGA

Mica—CFR Turnuseverin, bradi (Brád) pálya, 16.00 órákor, bíró: Daju, határbírók: Pojareczky

és Sasu.

KERÜLETI I. OSZTALY.

Crisana CFR—CAA, Astra-pálya, 11.00 órákor, bíró: Voşinar, határbírók: Vagalau és Colarov.

Unirea—Olimpia, Olimpia-pálya, 16.00 órákor, bíró: Pálffy, határbírók: Schneider és Safta.

Titanus—SGA, Titanus-pálya, 16.30 órákor, bíró: Milancovici, határbírók: Ardelean Ioan és Sabau.

IFJUSAGI BAJNOKSÁG:

Crisana CFR—CAA, Astra-pálya, 9.15 órákor, bíró: Ipsiljanji.

UNIREA-KUPA:

Arad—Ploesti, Gloria-pálya, 16.30 órákor, bíró: Milivoi, határbírók: Oprita és Darázs.

Összeállították a déli liga válogatott együttesét

Bucuresti. A déli liga válogatottjai tegnap kiadós edzést tartottak, amely után összeállították azt a csapatot, amely a nyugati liga tizenegyével vasárnap Bucurestiben a küzdelmet felveszi. A déli liga együttesének összeállítása sikerülnek mondható és a csapat valóban nagy játékerőt képvisel. Az összeállítás ez:

Sadovskii (Juventus) — Dragomirescu (Juventus), Negrescu (Venus) — Demetrovici (Venus), Dragan (Sportul), Moldoveanu (Rapid) — Sipos (Rapid), Ploesteanu (Venus), Auer (Rapid), Bodola (Venus), Praszler (Juventus).

Tartózkodók: Creţeanu (U.-Tricolor) és Rasinaru (Rapid).

O Az Unirea Tricolor ardeal-i (Erdély) propaganda-körútja. Az Unirea Tricolor csapata április végén ardeal-i (Erdély) körútra megy, melynek során három mérkőzést bonyolít le és pedig Simerian (Piski) az ottani CFR, Sf. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) az Oltau, végül Bradon a Mica ellen.

Milyen lesz az A. és B.-liga jövővi csoportbeosztása?

Bucuresti. Illetékes labdarúgó-körökét élénken foglalkoztatja a nemzeti bajnokság 1940—41. évi összetételének kérdése. Kétségtelen, hogy a B) liga reformra szorul és a legnagyobb valószínűség szerint az a tervezet megy majd keresztül, amely szerint az A) liga továbbra is 12 csapattal szerepel, míg a B) divízióban alighanem két 12 csapatos csoportot alkotnak. Ezzel kapcsolatosan még semmi sem bizonyos, de nagyon valószínű, hogy a jelenlegi 4 csoportból összesen 16 csapat kerül majd be a szerzett jog címén az új B) ligába, míg a többi 8 csapatot az illetékes fórum fogja kijelölni egyrészt a földrajzi fekvés, másrészt a klubok anyagi helyzete, harmadsorban pedig érdeme szerint. A legközelebbi Consiliul Federal újés bizonyára végleges döntést hoz ebben a nagyfontosságú kérdésben.

Nem tárgyalták még a Gloria CFR óvását. A Venus—Gloria CFR mérkőzéssel kapcsolatosan, mint ismeretes, a Gloria CFR a letiltott lordache szerepeltetése miatt óvást nyújtott be. Az óvást a nemzeti bajnokság bizottsága még nem tárgyalta, de valószínűleg a következő ülés határozatot hoz majd ebben az ügyben.

KAMARA SZINHÁZ

Szombaton este 9 és vasárnap 6 órákor:

„A testőr” Molnár Ferenc víg. átéka.

Vasárnap 8 órákor:

„Péter” Aszlányi-vígjáték, olcsó helyárrakkal.

Vasárnap 9 órákor:

„Uto só tánc” Herczeg Ferenc darabja, olcsó helyárrakkal, az idényben utoljára.

Két nap múlva
megmondható
mi történik

2 NAP

Egy dolog bizonyos:
KÉT NAP MÚLVA
 lesz az
ÁLLAMI SORSJÁTÉK
 zold sorozatának a húzása.
 Vásároljon még ma sorsjegyeket.

Weygand tábornok Páris és Beirut között

A 73 éves hadvezér a világ legváltozatosabb hadseregét szervezte meg — Beirutot a modern hadászat követelményeinek megfelelően erősítették meg

Az új európai háború hatalmas sajtójában jelentős helyet foglal el a 73 éves WEYGAND tábornok személye, akiről a háború hét hónapja alatt száz és száz változó riport látott napvilágot. A titokzatos tábornok szereplése tényleg rejtélyes és érthetetlen, hogy a világtapok szívesen boncolgadják a vele összefüggő eseményeket. A személye körül megállapítható tény: Weygand tábornok különleges küldetéssel utazott a közelkeletre, ahol hadvezetési irányítás alatt egészen rendkívüli hadsereget állítottak fel, valamint az is megállapítható, hogy Weygand közelkeleti megbízatása szorosan összefügg az európai háborúval. Weygand tárgyalta Ankarában, megszervezte egy számtalanszerint 200 ezer főből álló hadsereget, melynek székhelye Beirut, visszatért Párisba, részvevő a legfontosabb haditanácsokon és minden változásnál szorosan részt vesz a francia fővárosban tartózkodó, bár számtalan jelen és számolt be arról, hogy repülőgépen visszautazott keleti hadseregéhez. Egyelőre, mint emléjtük Párisban van, amiből az látható, hogy

Weygand közelkeleti szerepének ideje még nem érkezett el

Weygand tábornok, mint köztudomású a világháborúban a Foch-féle északi hadseregnek volt vezérkari főnöke. Körülbelül egy esztendeje, 1939. tavaszán, amikor a háború előszéle már végigszuhintott Európán, hirtelen Szíriában bukkant fel. Akkoriban azonban még nem tulajdonítottak annak nagy fontosságot, hogy Weygand áprilisban ismét Keleten volt, résztvevő a perzsa trónörökös és az egyiptomi király hűgának esküvőjén, majd innen Tuniszba ment, végül pedig Londonban kötött ki.

Közvetlenül az európai háború kitörése előtt, a legválságosabb órákban hosszas tanácskozásokat folytatott Lebrun köztársasági elnökkel, Daladier miniszterelnökkel és a vezérkarral.

Szeptemberben megszólaltak az ágyuk Európában: kirojt a háború. Weygand már uton is volt Keletre. Szíriában ültette fel főhadiszállását és innen tett látogatásokat a szomszéd államokba. Akkor már általában úgy emlegették, mint a keleti francia haderők főparancsnokát.

Weygand és a „keleti hadsereg”

Ez év januárjában érkeztek az első hírejes tudósítások a közelkeleti Weygand hadseregről. A hírek szerint

a hadsereg zömét harcias arab törzsek alkotják. A kiváló katonai ügyességének tudják be, hogy az északkeleti makkakakat, a sárga annamitákat, a barna algeriakat, a kávészínű talibeket, festői öltözött arabokat, szíriai tevés harcosokat és a legváltozatosabb idegenlégiókat egy közös hadseregben tömöríteni tudta

Weygand az idegenlégió központját Beirutban állította fel, a régi idegenlégiót teljesen átszervezte és megerősítette. Főfeladata az új hadsereg kiképzésénél is az volt, hogy

az altisztek és a tiszték valamennyien fran-

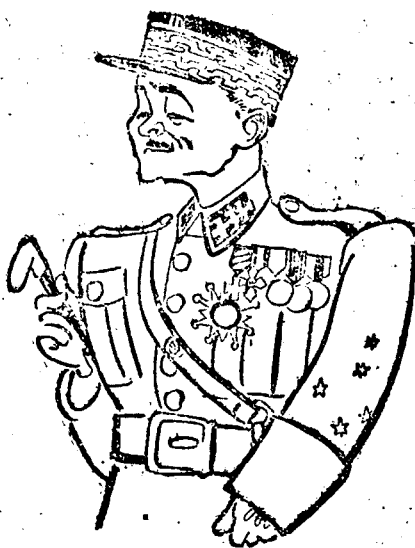
ciák, a legváltozatosabb katonák, akik értik mesterségüket.

A hadsereg Szíriában és Libanonban különleges kiképzést nyert, modern hadviselésre, harcserült gyakorlatokat végeznek és amikor már megfelelő módon előkészültek

egyesítették őket az angol skót, ausztráliai és újzeilandi, valamint indiai ezredekkel, melyeket az angol hadvezetőség vezényelt ki Weygand hadserege mellé.

A közös haderőt gépesítették és így a közelkeleti haderő, úgy hírlk, bármely órában megfelelhet a szövetségesek által rábízott feladatoknak.

Beirut kikötőjét teljesen átalakították: a hajókat hatalmas parti ütegek fogadják, újrendszert irányító készülék teszi lehetővé a védeke-

WEYGAND tábornok

zést akármilyen irányból jövő tengeri támadás ellen. A francia tengeralattjárók és hadihajók állandóan jönnek-mennek a kikötőben, ezzel is bizonyítva azt, hogy Beirut a Földközi-tenger legfontosabb kikötőjévé vált. A part mentén gondosan kiépített fedezékek húzódnak el és a levegőben ott keringenek a Weygand hadsereg légi erőt, számtalan felderítő, bombavevő és csapat szállításra alkalmas repülőgép. A régi Levante hadsereget, amely a mandátum elnyerése óta áll fenn, szintén lényegesen megerősítették és szintén egyrészt képezte a „Keleti hadseregnek”.

Az új légiók tisztjei között van Ali kán herceg. Aza kán huszonkilenc esztendő fia, aki hadnagyként szolgált a francia keleti hadseregben. Ráta kívül, valamennyi törzs uralkodójának fia, hozzátartozói fontos szerepet töltenek be, ezzel is biztosítva a törzsek ragaszkodását a keleti hadsereg iránt.

Weygand tábornok személye tehát méltán került az érdeklődés középpontjába, noha öt évvel ezelőtt, amikor a St. Germaine kastély Esplanad-ján előtt szerény parádéval hucszott a francia hadseregtől — 68 éves korában — nem hosszabbították meg harmadszor is katonai szolgál-

latának idejét — azt hitték, hogy végleg búcsút mond a katonaságnak. Pályafutása rendkívül érdekes, idegen származása sem volt akadály, hogy a francia hadvezetőség élére kerüljön.

A tábornok pályatutása

Születése is titokzatos homályba burkolódik. Életrajzról azt állítják, hogy „királyi vér” folyik ereiben. Beavatottak arról suttognak, hogy Habsburgi Miksának, Mexikó tragikusvégi császáriának leszármazottja. Mások viszont egy másik fejedelmi nevet emlegetnek. A tény az, hogy 1867 január 21-én született Brüsszelben és 1900-ig, tehát 33 éves koráig belga állampolgár volt. Katonai pályáját csak 14 évvel később kezdte el, amikor a mozgósítás alkalmával az 5. huszárezred parancsnokságával bízták meg. Noha soha sem vezetett vezérkari iskolát, még 1914. szeptember 24-én a IX. hadtest vezérkari főnökévé nevezték ki, két évvel később pedig 1916. augusztus 8-án az északi hadseregcsoport vezérkari főnöke lett. Ennek a hadseregcsoportnak volt a parancsnoka Foch tábornok és ettől az időponttól kezdve egész a világháború végéig a két francia tiszt szakadatlanul együtt dolgozott.

Az összeomlás után újabb feladat várt Weygandra. Két év múlva, 1920. nyarán Lengyelországba küldték, ahol megszervezte a lengyel haderőt és

nem kis része volt abban, hogy a gyenge és félté széthomlott lengyel hadsereg mégis diadalt aratott a Visztulánál elnyomult szovjet fölött.

1923-ban Szíriába küldték Weygandot, mint főkommisszáriust s a levantei hadsereg főparancsnokát. Egy év múlva azonban hazatért és a katonai ranglétrán gyorsan előrehaladva, 65 éves korában elérte a legmagasabb pozíciót: a francia nagyvezérkar főnöke lett. E mellett hadsereg főfelügyelővé és a legfelsőbb haditanácsban Petain marsall utódjává, alelnökké nevezték ki és Joffre marsall utódjaként beavasztották a francia akadémiába is a negyven „hallhatatlan” közé.

Most, 73 éves korában, hol Párisban, hol pedig a damaszkuusi konak boltíves termében térképek fölé hajol s ki tudja, min töri a fejét...

Negyvennyolcmillió lekoleszesz-bírság utóhangja az aradi törvényszék előtt

Rendkívül érdekes kiigénylési ügyvel foglalkozott az aradi törvényszék. — Polatschek Henrik, Mehedinti-megyében, Stehala községben szeszifőző üzemmel rendelkezett és tízenkét esztendővel ezelőtt, 1928-ban feketeszesz ügyekből kifolyólag 46 millió leies bírsággal sújtották. A hatalmas összegű bírságra fedezetként a pénzügyminisztérium leigoglatta Polatschek Henrik vélt tulajdonát képező és Gurahontón (Honctón) levő faanyagokat, valamint a Iosáselen (Jószáshelyen) levő szeszgyárat és vizimalmot. Polatschek Henrik édesanyja, özvegy Polatschek Sámuelné a foglalás miatt kiigénylési keresetet adott be a törvényszékhez és keresetében előadta, hogy gurahont (Honctó) nagy összeget képviselő faanyagokat egyedül ő örökölte férjétől, amit a végrendelettel is bizonyított, míg a Iosáseli (Jószáshely) vizimalmot és szeszgyárat időközben elhunyt férje még életében eladta Polatschek Henriknek, Rotschild Bélának és Polatschek Ignácának. Az eladást szabályos adás-vételi szerződéssel bizonyította özvegy Polatschek Sámuelné, aki kérte a törvényszéket, hogy adjon helyet kiigénylési keresetének. A törvényszék mai tárgyalása alkalmából a kérésnek helyt adott.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megállapították a talp- és cserzett felsőbőrök gyári árát

A cserzett bőrök árának szabályozására kérésített bizottság véleményezése alapján a nemzetgazdasági minisztérium rendeletet adott ki, amely a következőképpen állapítja meg a cserzett bőrök új árát: 6 kilón felüli eredeti szortirozású talp kijönként 214,89 lei, ugyanaz 6 kilón aluli súlyban 253,37 lei, eredeti szortirozású krupontalp 305,40 lei, nyakszel-talp 175,32 lei, hasszel talp 138,02 lei, fekete borjuboksz eredeti szortirozásban 79,18 lei, I. osztályú áru 84,76 lei, II. osztályú borjubőr 81,44 lei, III. osztályú áru 79,18 lei, IV.

osztályú borjubokszbőr 74,64 lei, marhabokszbőr eredeti szortirozású 72,39 lei, I. osztályú minőség 75,73 lei, II. osztályú áru 72,39 lei, III. osztályú minőség 70,13 lei. Az árak loco gyár, elsőosztályú árura, nehezíték nélkül értendők, az adókkal és illetékekkel együtt. A rendelet a Monitorul Oficial április 10-iki számában jelent meg. Ugyanez a szám közli a minisztériumnak egy másik rendeletét is, amely a talpot kivéve a minősített elsőrendű közszükségleti cikkek jegyzékéből.

Pénzügyminiszteri rendelkezés arról, hogy miképen rójják le a kisiparosok a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket

Bor és szilvapalinka eladása esetén minden körülmények között esedékes a 2 százalékos illeték — A villanyáram és a víz díja mentesül az illeték alól

Tekintettel arra, hogy a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték alkalmazásával kapcsolatban még mindig félreértések uralkodnak, a pénzügyminisztérium újabb tájékoztató rendeletet adott ki és abban a következőket szövegi le:

1. A 2 százalékos illetéket a különböző javak forgalmi ára után kell leróni. Ezt az illetéket tehát az árakra vetik ki és mint ilyen, azt kizárólag csak a vevő viseli.

Azok az elemek, amelyek meghatározzák azt, hogy valamely művelet a 2 százalékos illeték alá esik-e vagy sem, a következők: a) Javak egyik személynél a másikra való elidegenítéséről legyen szó, b) Ez az elidegenítés valamilyen kötelezettség ellenében történik: és pedig valamilyen ár fizetése, teher vállalása vagy pedig bizonyos szolgáltatás teljesítése. Valahányszor megítélés alá veszik azt, hogy bizonyos összeg után le kell-e róni vagy sem a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket, elsősorban azt kell megvizsgálni, hogy az adott esetben ténylegesen más tulajdonba kerülnek-e javak vagy sem.

Azon szerződések, amelyekkel a bélyegtörvény foglalkozik és amelyek aránylagos bélyegilleték alá esnek, munka elvégzési szerző-

dések, bizományi szerződések, stb. és ezek esetében az aránylagos illetéket valamely szolgáltatás után kell lefizetni, amelynek teljesítésére az egyik fél kötelezi magát. Ezen szerződésekben tehát nincs szó javak tulajdonának átadásáról. Így tehát ilyen esetekben a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi bélyeglerovása nem kötelező. A bélyegtörvény 15. szakaszának 7. pontja foglalkozik azon esetekkel, amikor valamely társas cégbe az új társ bizonyos vagyonot hoz. Itt javaknak a cég nevére való átirásáról van szó, mivel azonban ez nem bizonyos ellenérték fejében történik, eladásnak nem tekinthető és ezért nem esik 2 százalékos illeték alá.

Ami a számlákat illeti, a 2 százalékos illeték lerovása csak a tényleges eladásra vonatkozó számlák esetében kötelező, míg a pro forma számlák mentesülnek az új illeték alól. Vonatkozik ez a bizományba küldött áruk pro forma számláira is.

A 2 százalékos illetéket amennyiszor kell lefizetni, ahányszor valamely árucikket — ingót vagy ingatlant — eladnak. Ez az illeték tehát különbözik a forgalmi adótól, amelyet csak egyetlen esetben, a gyártási helyen kell lefizetni.

A kisiparosok munkavállalási eseteire vonatkozó intézkedések

Sok vita tárgyát képezte, hogy a kisiparosok munkavállalási esetében mikor kell lefizetni a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket. Kétséges volt ugyanis, hogy a szabó, cipész, asztalos, lakatos, ékszerész, stb. munka a 2 százalékos illeték alá esik-e vagy sem. A minisztérium most megállapítja, hogy valahányszor ezek az iparosok rendelkezésre a saját anyagukból végeznek el valamilyen munkát vagy pedig készítenek el, kötelesek a készáru értéke után felszámítani a 2 százalékos illetéket. A nehézség tehát azokban az esetekben forog fenn, amikor egyszerű javításokról vagy pedig a rendelő tulajdonát képező anyagból készülő munkálatokról van szó.

A kisipari munkákkal kapcsolatban a minisztérium általánosságban a kérdést a következőképpen szabályozta: Olyan esetekben, amikor az iparos által adott anyag értéke meghaladja a munkadíj összegét, az iparos köteles a végösszeg után (tehát az áru és a munkadíj értékét egybevéve) felszámítani a 2 százalékos illetéket. Viszont, ha a munkadíj nagyobb, mint az iparos által adott anyag értéke, a 2 százalékos illetéket egyáltalán nem kell lefizetni. Mentésülnek tehát az illeték alól azon iparosok, akik semmit sem adnak el, hanem csak munkát végeznek és az általuk adott anyag értéke teljesen jelentéktelen. Ezek közé tartoznak a cipészek, szabók, asztalosok, ékszerészek, fényképészek, rajzolók, festők. Ezzel szemben kötelesek felszámítani (természetesen az 50 lein felüli összegük után) a 2 százalékos illetéket a cukrászdák, süteménykészítők, stb.)

Az olyan eladások után, amelyeket állami

intézmények (autonom erdőpenztár, mintagazdaságok, stb.) magánfelek részére eszközölnek, szintén esedékes a 2 százalékos illeték.

A törvénynek nincs visszaható ereje és ezért az április elseje előtt történt eladásokra a 2 százalékos illeték nem vonatkozik. Olyan esetekben, amikor ingó vagy ingatlan javak eladása hiteles okmányokkal történik, az eladás időpontjának az okmány hitelesítésének időpontja számít. Akkor, ha az eladás nem írott szerződéssel történik, az eladás időpontjának az áru átadásának és az ár kifizetésének ideje tekintendő. A kereskedők közötti árueladásoknál az áru átadásának időpontját tekintik az eladás idejének.

A 2 százalékos illetéket az áru forgalmi értéke után kell kiszámítani, amelyben belefoglalatik a szállítási, csomagolási költség, valamint a forgalmi adó, a bélyegilleték, a forgalmi adó és bármely más illeték. A forgalmi adó ezzel szemben ugyancsak a számla végösszege után kerül kiszámításra, amélikül azonban, hogy ehhez az összeghez hozzávessék a 2 százalékos rendkívüli illeték összegét. A 2 százalékos illetéket a vevő fizeti a számlázási összegben felül.

A gyufagyárak, valamint a Discom vállalat által eszközölt eladások mentesek a 2 százalékos illeték alól.

Mentesül a 2 százalékos illeték alól a villanyáram, valamint a vízszolgáltatás díja is.

A gabonaművek és egyéb mezőgazdasági termékek csak akkor mentesülnek a 2 százalékos illeték alól, ha azokat közvetlenül a földműves termelők adják el. Nem mentesülnek tehát az illeték alól a nagybirtokos termelők

által a tőzsdén vagy más módon eszközölt eladások.

Nem mentesül a 2 százalékos illeték alól a bor, valamint szilvapalinka eladása, függetlenül attól, hogy az eladást termelő eszközli vagy sem. Ebben az esetben a 2 százalékos bélyegvet a forgalmi bárcára kell ragasztani.

Az állampapíroknak tőzsdén való eladása mentesül a 2 százalékos illeték alól, míg a többi értékpapírok tőzsdei vagy más uton történő eladása esetében fizetni kell az illetéket. Az állampapírok is csak akkor élvezik a mentességet, ha az eladás a tőzsdén történik.

Egyes vállalatok részére a minisztérium engedélyezte, hogy a 2 százalékos illetéket hetenként vagy tíz naponként készpénzben fizessék be. Ugyancsak hozzájárult a minisztérium ahhoz, hogy nagyvállalatok jelentősebb összegű számlák utáni láttamozás révén készpénzben fizessék le az illetéket. Ez az engedély azonban csak május 1-ig érvényes.

Végül a minisztérium utasítja a pénzügyigazgatóságok szerveit, hogy a legnagyobb készséggel adjanak felvilágosításokat a 2 százalékos illeték alkalmazását illetően.

10 százalékkal emelik a személy-, valamint a gyorsvonati pótjegyek árát

Az áruforgalomban 15 százalékos lesz a viteldijemelés

Bucuresti. A Hivatalos Lap április 10-iki száma közli a minisztertanácsnak a személy-, valamint az áruforgalmi vasúti viteldijtelek emeléséről szóló jegyzőkönyvét. Ez a díjemelés 10 százalékos lesz a személy-, míg 15 százalékos az áruforgalomban. A 15 százalékos áruforgalmi viteldijemelés az összes vasúti, valamint a csővezetékeken történő szállításokra is vonatkozik. A 10 százalékos személyviteldijemelés a személyvonatokra kiadott jegyekre, valamint a gyorsvonati pótjegyekre alkalmazják. A 10 százalékos viteldijemelés nem vonatkozik a személyvonatgyász-díjakra, sem a gyors- és rapidvonatokra kiadott helyfenntartó jegyekre. Az államvasutak díjszabáscsemelése a fenti határozatnak az államvasutak hivatalos lapjában történő megjelenésétől számított 30 nap múlva lép életbe.

= Megállapították a bab maximális árát. A nemzetgazdasági minisztérium a március 4-iki törvény értelmében a bab vagonjának nagybani árát 160.000, míg a kicsibeni árát 100.000 leiben állapította meg. Ezek az árak április 11-iki hatállyal léptek életbe.

= A Monitorul Oficial nyomdájába küldték a március 4-iki törvény végrehajtási utasítását. Bucuresti-i jelentés szerint a március 4-iki törvény végrehajtási utasítását úgy a legfelsőbb törvényelőkészítő tanács, mint a legfelsőbb gazdasági tanács kedvezően véleményezte és a szöveget az utasítás tekintetével eljuttatták a Monitorul Oficial nyomdájába és a végrehajtási utasítás rövidesen megjelenik.

= Az Aradi Kiskereskedők Szindikátusának közlései: 1. A lisztregisztrerek napok óta készen vannak. Felhívjuk azon tagjainkat, akik még nem vitték el, ugyiszintén azokat, akik áriegyzékeiket még nem vitték el, hogy ezeket haladéktalanul vegyék át, mivel azok hiánya súlyos bírságot vonhat maga után. 2. Közljük tagjainkkal, hogy továbbbi intézkedésig, bármily kis mennyiségű liszt-ról „bon“-t kell adni és minden este az egész aznap eladott liszt-mennyiségről saját névre szóló számlát állítsanak ki, azt rendes számla- és repülőbélyeggel lássák el és másnap délelőtt az adóhivatalban „certificat de transport“ kiadása végett mutassák be. 3. Az ecet-számlákhoz a gyár, vagy más szállító által csatolt szállítási-jegyzéket az átvételtől számított 24 óra belül be kell mutatni a számlával együtt a pénzügyigazgatóságon. A bejelentés a liszt-bejelentő könyvbe irandó be, mivel a pénzügy a bejelentést ezen igazolja. 4. 1940. április elsején reggel raktáron volt élesztő, ecet és pálinka készleteket folyó hó 20-ig kell bejelenteni. A bejelentéshez szükséges nyomtatványok irodánkban átvehetőek. 5. Vasárnap d. e. fél 11 órakor tartjuk a Kereskedelmi Testület nagytermében (Aradi Általános Takarékpénztár épület) évi közgyűlésünket, melynek keretén belül, a legújabb törvényekről és rendeletekről felvilágosító közléseket és utmutatásokat is adunk. Felhívjuk tagjainkat, hogy a saját érdekekben, mindenki jelenjen meg a gyűlésen. Ne hiányozzon senki. Az Elnökség

Megfelelő téglakészlettel rendelkezik az aradi piac

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy az ország egyes városai...

Az aradi építkezési helyzetről beszélgetést folytattunk egy helyi szakemberrel...

Az építkezési idején Aradon is nehezen indul, ami bizonyos mértékben annak tudható be...

Városi javak csak árverés útján adhatók bérebe

Ciujról (Kolozsvár) jelentik: Érdekes és szágos vonatkozású ügyet tárgyalt tegnap délelőtt...

Ez év elején Oradean (Nagyvárad) több üzlethelyiség és lakás bérlése szűnt meg...

A közigazgatási tábja a helytartóság képviselőjének érvelését erősítette meg és Oradea (Nagyvárad) tanácsának megtámadott határozatát megsemmisítette.

Az ócskavas készletek bejelentéséről és az ócskavassal való kereskedés szabályozásáról szóló törvénynek...

kedv lanyhulását idézte elő az új házak adókedvezményének megvonása is. Mindezek ellenére azonban lesznek építkezések Aradon...

Hetipiaci árak

Zöldszegpiac: Hegyes paprika drb. 5 lei, óburognya kg. 15 lei, száraz hagyma kg. 6-8 lei, száraz bab kg. 20 lei...

A Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványai megérkeztek. Felutazás: április 16-május 5. Visszatkozás: április 27-május 16. Előzetes vizum, vasutijegy és felvilágosítások: a Wagons-Lits/Cook menetjegyirodában, Arad, Minorita-palota

Rádióműsor

Romániai rádióműsorok

Magyar nyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 21 m. röv. hull.). 18.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.)...

SZOMBAT, APRILIS 13

Bucuresti. Radio-Romania. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: A Hót-jazzzenekar. E. States énekével...

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. szamu, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg...

ELLATÁS

Idősebb urinő keres uricsaládnál szépen butorozott, uccai szobát a központban, teljes ellátással...

ALKALMAZÁST KERES

Éves bizonyítvánnyal bejáró szakácsné állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. 1857

ALKALMAZÁST NYER

Idősebb, románul tudó fűszer és csmegegesség azonnal felvétel. Kohn József (Luther-templommal szemben).

Magánház kertjének a parkozására és ápolására kertészt keresünk. Cimeket a kiadóba kérünk.

Bejárónőt keresek egész napra. Cim a kiadóban. 1849

Keresek április tizenötödikére minden szobalányt, jó bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 1531

LAKÁS

Kettőszobás, modern, magasföldszinti lakás, eio, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó a törvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27. 1799

Különbejáratu, szépen butorozott, uccai szoba közvetlen fürdőszobával azonnal kiadó. Str. Duca 2. I. em., ajtó 3. 1854

Háromszoba, fürdő- és előszobás lakás (az egyik különbejáratu) május 1-re kiadó. Str. R. Sirianu 7. 1853

Kettőszobás, modern lakások, belvárosi villaépületben olcsón kiadó. Ugyancit egyszobásak és fűszerüzethehelyiség. Str. Cosbuc 30. 1858

Három vagy négyszobás, fürdőszobás lakást keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

VÉTEL - ELADÁS

Építette téglá, mész, cement cserép előnyösen és kedvező feltételekkel beszerezhető Farkasnál, Calea Vlaicu 135. 1859

Perzsaszőnyeget, használt, de kifogástalan állapotban, 2x3 méter méreibe vennék. Cim a kiadóban. 1855

Frissen egetett cserépkályhák jutányos áron kaphatók a volt féle kályhagyárban, Sr. Cuza Voda 50. BALOGH

Jó állapotban lévő jürdőkádát megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Eladási hirdetés. Szabad kézből eladom a következő tárgyakat: Ászokhordók (ca. 600 hl.) Meccanikus torprés. 2 drb. borszivattyu. 3 drb. cserépkályha. 80 drb. 450 mtr. es menyezési vasgerenda. 1 drb. víz szivattyu. 2 kettős kerékkel. 1 drb. 300 literes pálinkatőző kazán, komplett. 1 drb. 20 hl. viaszartány yashó, 70-80 mtr. csövel. 1 márvány jürdőkád. Érdeklődök fentli tárgyakat naponta megtelkinthetik POPA IOAN-nal, Măderat, jud. Arad.

Szöllőkaró, száraz akácfaiból, 220 cm. hosszú, ab Măderat Lei 4.50. Eladó: Zimmernann, Banati Bankgyvesület. Arad.

INGATLAN

INGATLANOK eladásunk és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSONOK elsőhelyi betáblázásra. HATSCHER ingatlanforgalmi iroda, Arad Bul Carol 46 (Lakás agyánott). Telefon: 26-95. 1505

Magánház eladó Aradon-n. Str. Horria 3. Erd. Pichler-térs vendéglőben. Műreselen, a hid mellett. 1847

KÜLÖNFÉLEK

Kelent és beltöldi perzsaszőnyegek, dió-hálók modern ebédli, kombinált szobák, recamierék, varrógépek, amerikai íróasztal írógépek Planino, rövid keszthuroszongora és rövid szongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezés, ékszerket. Zs. logkölcsont közvetítünk a temesvári zálogházba, előlegét adunk, olcsón hozszabtatunk. Tempo bizományi üzlet Fischer Eliz-palota.

PUHA ÓLMOT VESZÜNK Cim a kiadóban

Legújabb jelentéseink:

Norvég jelentés szerint:

Angol csapatok léptek partra Norvégiában

Stockholm. A norvég illetékes körök által továbbított híradás szerint az angol csapatok Narvik közelében partra szálltak és érintkezést keresnek a norvég katonasággal. Ugyancsak illetékes norvég körök később közölték, hogy Bergen közelében az angol csapatok érintkezésbe léptek a norvég haderő osztagaival.

Londonból jelentik: A narviki kikötőnél zátonyra futott Hardy nevű angol torpedóromboló 50 matróza, mint most megállapítást nyert, Narvik közelében norvég területre jutott. A matrózok a hajó zátonyrafutása után teljes fegyverzetüket magukhoz vették, majd mentőcsónakon a norvég partra evették, ahol Bajangen községét elhagyták magukat. Az angol tengerészek Norvégiába való érkezéséről a Svédország felé menekült norvég lakosság értesítette az illetékes norvég hatóságokat.

ságokat.

Az egyik nagy angol lap munkatársa beszélgetést folytatott egy norvég férfivel, aki szemtanúja volt a Narvik kikötőjénél lefolyt hatalmas tengeri ütközésnek. A norvég szemtanú elmondta, hogy a harcok során három német torpedóromboló elsüllyedt, míg két német torpedórombolót később a kikötőt bombázó angol gépek súlyosztették el.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda közli azt a svájci forrásból származó híradást, mely szerint Narvik közelében partraszállt angol haderő érintkezést keres a norvég csapatokkal. Ugyancsak a Magyar Távirati Iroda közli egy francia hírszolgálati irodának azt a hírt, hogy Bergen és Hamar heves harcok után visszafoglalták a norvég csapatok.

Nagymennyiségű lőszeret osztottak ki a holland határon lévő német csapatok között

Amszterdam. (Rador). A Reuter-ügynökség jelentése szerint

a holland határon álló német csapatok között nagymennyiségű lőszeret osztottak ki.

Ezen kívül semmi más esemény nem jellemzi a helyzet súlyosbodását.

Hollandiában megtették az óvintézkedéseket, de ezek éjjel történtek úgy, hogy a lakosság csak igen keveset vett észre ezekből az intézkedésekből. Holland politikai körökben el vannak ragadtatva attól a módtól, ahogyan Winkelmann tábornok, a holland hadsereg főparancsnoka szervezi az ország védelmét.

Washingtonba utazik a kanadai miniszterelnök

Ottawa. (Rador). Mankenzie King kanadai miniszterelnök kijelentette, hogy rövidesen Washingtonba utazik, ahol találkozni fog Roo-

sevelttel, Hullal és lord Iothlannal, a washingtoni angol nagykövettel, akikkel a grönlandi kérdésben folytat majd tárgyalásokat.

Elfogták a norvég ellenkormány egyik tagját

Stockholm. (Rador). Norvég önkéntesek csütörtökön délután a svéd határ közelében elfogták a norvég Quisling-kormány egyik tagját, Lundot, aki

Stockholm felé utazott. Lund egyik legbensőbb munkatársa Quislingnek és a norvég nemzeti szociálisok egyik tekintélyes vezetője.

Heves angol repülőtámadás a Kattegat-szorosban és Stavanger légikikötője ellen

Londonból jelentik: A Reuter iroda közli, hogy az angol bombázó gépek Stavanger légikikötőjében állomásozó német repülőgépeket erős tűz alá vették. Az angol bombázók két hullámban indítottak támadást a norvégiai Stavanger repülőtér ellen. Az első hullám gépei több bombát dobáltak le, majd a másik osztaghoz tartozó gépmadarak alacsonyán repülve golyószórókkal lőtték az ott elhelyezett német hadigépeket.

Londonból jelentik: A Kattegat-szorosban az angol repülők által végrehajtott támadásra vonatkozólag a Reuter-ügynökség közli, hogy a repülők 8-10 ellenséges hajót támadtak meg.

Ugy vélik, hogy egy 5000 tonnás hajó elsüllyedt. A Balti partokon lévő egyik német hidroplánállomást bombázták. Bombát dobtak az angol repülők egy német lőszerhajóra is, amely egyike volt annak a szürkére festett 8 lőszerhajónak, amelyek nagy gyorsasággal haladtak észak felé a nagy Belten keresztül. A robbanás olyan erős volt, hogy az angol repülőket is eltérítette utjukból.

A Balti-tengeren is voltak angol repülőtámadások, de ezek eredményét megállapítani a sötétség miatt nem lehetett.

Londonból jelentik: A Times az események fel foglalkozva így ír: A németek skandináviai kudarca minden bizonnyal

arra fogja indítani a Harmadik Birodalmat, hogy a konfliktust kiterjessze és más semleges államokat is megtámadjon.

A lap megállapítja, hogy a jóslatokkal ellentétben a német légi erők nem tudják széjjel-

szórni az angol flotta egységeit. A lap azt írja, hogy az oslói fjordban elsüllyesztett német hajó nem a Blücher, hanem a Gneisenau volt.

A News Chronicleban Liddelhardt kapitány, a lap katonai szakértője azt javasolja, hogy a szövetségesek küldjenek Skandináviába francia hegyivadász csapatokat, amelyek közismerten nagy harci értéket képviselnek. (Rador)

Londonból jelentik: Az Északi-tengeren lefolyt első napi ütközet során elsüllyesztett Ghurka nevű angol torpedóromboló megmenekült matrózai pénteken az egyik skóciai kikötőbe érkeztek. A Ghurka tengerészeti elmondották, hogy 14 társuk a hullámsírban lelte halálát.

A matrózok közöttük, hogy 30 német Dornler gyártmányú repülőgép támadta meg a hajót, amely 10 perces harcok után elsüllyedéig hősiességgel küzdött. A támadó gépek közül többet lelőttek, közöttük azt a hadigépet is, amelynek bombája felbomlott a hajót, aminek következtében az elsüllyedni kezdett.

Az angol tengerészek mindaddig, amíg a hajó orra vízbe nem merült, a hajó fedelzetén tartózkodtak és a légharító ágyúkkal lőtték.

Murmanszk német hadihajó-támaszpont?

Kaunasból jelentik: A moszkvai német követ — berlini híradás szerint — Molotov külügyi népbiztossal megbeszélte azt a lehetőséget, hogy a német hajók Murmanszk kikötőt operációs bázisnak használhatják. (Rador.)

Fegyveres ellenállást kísérelt meg a dán királyi testőrség

Milánó. (Rador). A Corriere della Sera amerikai híradás alapján közli, hogy a német csapatok megszállásakor a dán királyi pajóza testőrsége Waldemar herceggel az élen fegyveresen állt ellen a német katonáknak és a lövöldözésnek 7 hajót tja volt. A testőrgárda tagjait és Waldemar herceget a németek letartóztatták.

Osszeült a francia háborus kabinet

Páris. A háborus kabinet pénteken Reynaud elnökletével összeült. A minisztertanácson résztvettek Gamelin és Vuillemin tábornok, valamint Dalan tengernagy is. Reynaud miniszterelnök különben kihallgatáson fogadta Bachks párisi norvég követet, akivel megbeszéltek a szövetségesek és Norvégia közötti katonai együttműködés tervét. (Rador.)

Nyugaton pillanatnyi szélcsend..

Párisból jelentik: Pénteken reggel a francia főváros környékén erős ágyúdörgést hallottak. Azt hiszik, hogy az ellenséges repülőgépekre tüzelő légharító ütegek működtek. (Rador.)

Párisból jelentik: A Havas ügynökség harctéri jelentése szerint amíg fent északon nagy küzdelem folyik; addig a nyugati fronton semmi jel nem mutat arra, hogy a németek támadni készüljenek. Ennek ellenére a németek az utóbbi két nap alatt több felderítő repülést végeztek Franciaország felett.

Francia csófolat két hadihajó elsüllyedéséről

Páris. (Rador.) A francia admirális közlése szerint minden alapot nélkülözve egy német rádió leadónak az a híre, hogy tegnap a Foch cirkáló és a Dunkerque páncélos hajót az Északi tengeren elsüllyesztették.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

STOCKHOLM. Illetékes körök úgy tudják, hogy a német kormány pénteken újabb követet küldött Haakon norvég királyhoz.

LONDON. Az angol légügyi miniszterium cáfolja azt a hírt, hogy angol repülők egy kis schleswig-holsteini állomást bombáztak volna.

LONDON. Oslól jelentés szerint németektől kezdve csak a gyermekek és az állandó betegek kapnak tejet. Cukrot és kávékat tegye adnak.

ROMA. Illetékes körökben megcáfolják azt a hírt, amely szerint több tartalékos korosztályt behívtak volna.

LONDON. A Reuter-ügynökség jelenté szerint 6 német repülőgép bombatámadást intézett Trvisil város ellen, ahova a király és a kormány áttette székhelyét. A király és a kormány tagjai azonban a támadás idején már nem tartózkodtak a városban. A támadásnak több polgári személy esett áldozatul.

STOCKHOLM. A német fővárosból érkezett hír szerint Németországból 3000 közművesmunkás utazott Dániába és Norvégiába. Azt hiszik, hogy Németország a dán és norvég partok mentén erődírményeket akar építeni.

BRÜSSZEL. A Scir eupeni tudósítója jelenté, hogy a belga-német határ közelében hatalmas robbanás volt hallható. Ugy vélik, hogy egy munició raktár repült levegőbe.

LONDON. Angol hadihajók 1200 négyzetmérföldön helyezték el aknazárát. Ez az aknazár Bergen-től Hollandiáig, a Zuider-főig terjed, míg a Kattegat és a Skagerrakon át Svédországig terjed.

STOCKHOLM. A Reuter közli azt a stockholmi hírt, mely szerint megerősítették, hogy a Gneisenau 26.000 tonnás német páncélos csatahajó az oslói fjordban elsüllyedt.

STOCKHOLM. Norvég részről cáfolják azt a német oldalról kiadott híradást, mintha Frederikstad városát a németek elfoglalták volna.

BERLIN. A Német Távirati Iroda jelentése szerint első alkalommal történt meg, hogy Amerikából érkező olasz postát is elkobozott az angol dugár-ellenőrző bizottság. A jelentés szerint a Newyorkból pénteken hazaérkezett Rex óceánjárón 568 német postászákon kívül az egész Olaszországnak szánt postát elkobozták.